

מציאות הצבא הסובייטי

בעיני אנשי-צבא אמריקאים

לבצע כל פרט בעצמם, אלא עליהם לתת למש"קים את ההודמנות לפעול לעתים על אחריותם הם, מכריז גנ"ל "קול" א. צייטליאקוב במאמר ב"הכוכב-האדום".

כן דן העתון בחוסר המציאותיות שבאימונים ובתמרונים. במאמר-מערכת תחת הכותרת "נשפר את ניהול התמרונים", מתאונן "הכוכב-האדום" על שיתוף הפעולה שהיה קיים בין שני "אויבים" ב-תמרון. על מקרים אחרים מעין אלה בהם "לוקחים את החיים בקלות" מתלוננים אף מחברים מאמרים אחרים. נשמעות האשמות כי רווחים סידורי מרמה במטווח-רובים, כי חיילים שנשכלים במבחני הכידון אינם נדרשים לחזור ולגשת אליהם שוב, עד שיהיו ראויים באמת לעמוד בבחינה. מידור אחד מבכה את העובדה כי הממונים עליו לא דרשו מהחיילים לק-פוז' אלא לגובה של 115 ס"מ, בעוד שהתקנות קובעות כי עליהם לקפוץ לגובה של 125 ס"מ. הכותרת שניתנה לבקורת מבהירה את כוונתו: "למען רמה גבוהה יותר של אימונים הגופני של חוגרים במחנות הקיץ". גישה אחרת לאותו נושא היא זו של מחבר נוסף, המתלונן כי חיילים אחדים נתרשמו כל כך מהתחבולות החדשות השונות של "נשק וציוד המופעלים בלחיצה על כפתור", עד כי הללו החליטו שאימון גופני הוא בגדר דבר שניתשן, משום שאין צורך בשרירים בתקופה אטומית זו. מפקד יחידת טנקים מגלה כי מדריכים אחדים נהגו לאפשר ל-צוות הטינקים להשיג תוצאות יוצאות מגדר הרגיל על ידי כך שיעסקו שוב ושוב באותה בעיה מתחילתה ו"יירו מעמדות ניחות במקום שיעשו זאת בשעת תנועה". אחר מציין כי בשעת תמרון חיל רגלים "היו המכשולים קיימים רק על הנייר, למען קציני המטה; כל הפעולות תוכננו במפורט מראש באופן שתמנענה כל הפתעות".

הבעיות היורדות-לתייהן של פעולות ההסברה-וההשכלה לגייסות הסוביאטיים אינן חסרות-דמיון לאלה שבארצות-הברית. דומה כי ישנו חוסר ענין

יש והנך לומד יותר על ארץ מסוימת — או על צבא מסוים — לא ממקורותיה היא אלא מהתרשמותו של מישהו מן-הצד; ולעתים תוך קריאת אותה התרשמות, מתרשם אתה לא מעט אף מאותו מתרשם עצמו. הודמנות מעין זו ניתנה לא מומן, לגבי צבא ברית המועצות — ובמקצת אף לגבי צבא ארה"ב — לאחר שנתפרסמה באחד הגליונות של קיץ 1955 של "ירחון כוחות-הקרב של הצבא" האמריקאי סקירה נרחבת על עתונו היומי של הצבא הסוביאטי, "הכוכב-האדום". בעקבות אותה סקירה החלו עורכי "כוחות-הקרב" מעיינים ב"מנות" נוספות של חומר מן "הכוכב-האדום" — ולפתע נתגלתה להם, כדבריהם הם, אמת שבעצם אינה מפתיעה כל כך: — כי "יש להם לצבאות דברים רבים מאוד במשותף, ומהיגה כאשר תהיינה האידיאולוגיות שאותן הם משרתים... טבעי איפוא הדבר כי שעה שהמנתח האמריקאי מונה צדדים ונקודות שונים מתוכנו של עתון הצבא הסוביאטי — שיש בהם מן "המשותף" עם צבאו הוא — ממלא מביע הוא גם על בחינות מעניינות, ולעתים אף מאלפות גם בצבא ארה"ב גופו. אך מוטב שנמסור את רשות-הדיבור לו עצמו:

מהן הבעיות המטרידות ביותר, לפי השערתך, את כותבי המאמרים ב"הכוכב-האדום"? לא המש-כר בחקלאות, אף לא פקקי התנועה במוסקבה, ו-אפילו לא בעית העבריים הצעירים. אם כי איננו מודים בכך אלא מתוך אירצון — העובדה היא שלמדנו לדעת כי משתתפי "הכוכב-האדום" מוטר-דים על ידי אחדות מאותן הבעיות עצמן המטרידות את משתתפי "כוחות-הקרב של הצבא" שלנו. למשל, משתתפי "הכוכב-האדום" רואים בדאגה את הדברים הבאים: —

הנטיה הגוברת-והולכת לקראת הוצאת הסמכות מידי קצינים-זוטרים ומש"קים. מופיעות בעתון ת-לונות על השגחה מופרזת על קצינים זוטרים, ועל כך שאין מתירים למש"קים לשבת, או להעניש, טוראים שאינם נשמעים להם. "אל להם לקצינים

כי הופתע בגלותו כי יש חיילים שאינם קוראים בעתוניהם דבר מלבד הכתובות שמתחת לתמונות ותוצאות משחקי הכדורגל.

ולסיום — הערה על מגורי-הצבא. מאת קול: א. גיאדרוסגוב. גישתו שונה מכל דבר ששמענוהו בצבא ארה"ב — ועל כך אנו אסירי-טובה למול. תלונתו מכוונת אל אנשי האפסנאות, אשר, לטענתו, "דואגים רק לאותם דברים במחנה העשויים לעשות רושם על מבקרים רמי-דרגה, והם בונים רק גדרות נאות או בתים יפים בשבילם עצמם. בעוד שדיוור הקצינים צורתו איומה ממש".

הרי שסדנא דארעא חד הוא — אם כי בגיוונים ושינויים ילידי-מקום ובני-תקופה.

בפעולות אלו מצדם של מפקדים גבוהים; הרצאות משעממות, הכנה בלתי מספקת, וחוסר ענין אמיתי מצד החיילים. קולונל אחד, הכותב על נושא זה, אומר כי יהיה צורך להודות שבמקרים רבים מאוחר גימס (!) וכי דומה שקציני ההסברה הפוליטית מתעניינים פחות במתן הסברה לגייסות מאשר בכך שיוכלו לדוח לממונים עליהם כי קיימו מספר גדול של "התכנסויות", "הכוכב-האדום" מדבר לעתים בגילוי-לב ניכר, ובמאמר אחד הוא קובע כי ביחידה מסוימת לא נערכה אף הרצאה אחת ויחידה במשך תקופה של שלושה שבועות. אף כי הקצין שהיה ממונה על כך דיווח במלים נלהבות על מאמצי ההסברה שלו במשך אותה תקופה. קצין אחד מספר

להאחדת שלושת השירותים המזוינים - סוף מעמ' 86

תמש למילוי התפקידים של "שדות-תעופה שטים" אלה, בדבר-מה קטן יותר מאשר נושאות-המטוסים הנוכחיות, שמחירן רב וכבד ביותר.

כן ציין הוא את האפשרות כי התפתחותם של קליעים מונחים תאלצנו לעצב עיצוב-מחדש את ארגוננו הנוכחי באשר לכוחות-אוויר טקטיים. הללו כפותרים עתה, אף באזור הקדומני, למסלולי-המראה עשויי בטון, אשר נקל להבחין בהם — והרי כיום שתי מלים אלה, "אזור-קדומני" — פירושן שונה עד-מאוד אפילו מזה שניתן להן בימות מלחמה-ע השניה. מסלולים אלה — יש להחליפם ברצועות-המראה קטנות בשדות. כן יהיה ודאי אפשרי, עקב ההתפתחות הנ"ל של הקליע-המונחה לסוגיו, לשחרר את כוחות-האוויר הטקטיים ממלאכת ההגנה-האווירית — ולהפנותם למשימה של התערבות במעשיהם ופועלם של כוחות-יבשה אויבים, ושרי ברש תנועותיהם.

הכבוד הראשונות מן האויר תשבשנה כלי-כך את ארגונה של ארץ-בריטניה עד שהצי השרויבים ישרא, לפחות לזמן-מה, כוח-המחץ הרציני היחיד שלה. אח"כ אמנם יבקשו המתקיפים גם אחר הצי, במרחבי-הים, ימצאוהו ויתקפוהו — אולם אפשר ותפקידו בשלבי-המוקדם יהיה חיוני, וזאת פרט לתפקידו של-אוויר-ומן, בקיום עורקי-תחבורה פתוחים בים. יש בהערותיו אלה משום נסיגה ניכרת מן ההערכות והנבואות שהושמעו בהרצאת פילדמרשל מונטגומרי ב-1954.

* * *

כן ציין הפילדמרשל — ואף בכך נשמע גווי-דיבור חדש — כי צייתים עודם זקוקים למטוסים משלהם. ובשבילם עורגה הכרחית "צורה ידועה של שה-תעופה שט". הרי שמענה מורה הוא בהכרח המשך-קיומן של נושאות-המטוסים. ים. אולם הוא סיפר כי ההתקדמות אשר חלה בדרך לקראת היכולת להמראה ונחיתה אנכיות תאפשר ודאי בעתיד להש-